

REFORMÁTUS

Újság

Gyülekezeti tájékoztató

2017. március

XXIV. évf. 3. szám

Böjti kerülőúton

Sokak számára a böjti időszak nem más, mint csupán koplalás, méregtelenítő kúra, vagy érdemszerző cselekedet. Számodra mit jelent a böjt?

Úgy hiszem, Mózes „Memento”-ja (5Móz 9,9-19) segít közelebb kerülni a böjt titkához. Újrameséli a negyven sivatagi év történetét, amely tele volt próbákkal, bolyongással, kétely-lyel. Kiderül, hogy Izráel népe igen hamar elveszíti a fejét, de a szívét is. Milyen szomorú: Istennek rá kell döbbsennie, hogy még mindig nem tudnak igazán bízni Benne! Hiszen Mózes alig teszi ki a lábát a táborból, máris más isten után kapkodnak. Milyen szomorú: Istennek rá kell döbbsennie, hogy még mindig nem tudunk igazán bízni Benne mi sem! Inkább megnyugtat a jósk szava, mint Isten Igéje. Inkább kötünk kabbalakarkötőt gyermekünk csuklójára, minthogy az Úr segítségét kérnénk. Böjt kell ide!

Izráel népének nem csak azért kell átvonulnia a sivatagon, mert nincs más hazavezető út, hanem azért is, hogy megtisztuljanak. Már mióta tisztogatja őket az Isten, és ki-



derül, hogy ez nem volt elég! Negyven évet böjtöltek, bolyongtak, tisztultak, vágyakoztak. 14 600-szor ébredtek reggel úgy, hogy még mindig pusztalakók. Pedig már az Ígéret Földjének küszöbén voltak! Már majdnem sikerült! – Csak hogy nem hitték az Isten erejét, nem bíztak eléggé az Úrban...

Nem ismerünk magunkra? Jobban kellene éhezünk és szomjaznunk az Istent; sírdogálni áldásait, szabadítását. Böjtölni és emlékezni. Kiüresedni azért, hogy betölthessen. – Erre lenne jó a böjti idő, s erre lett volna jó Izráel számára is. Ám túl hosszú volt az a negyven nap, amíg Mózes a hegyen van. Nemrég még azt kiabálták: „Mindent megteszünk, amit az Úr mondott!” (2Móz 24,3) – És lám, negyven nap elég volt ahhoz, hogy elfeledjék, amit ígérték. Sőt, arra is, hogy elfelejtsék az Istent.

Mi is – de hamar – megfeledkezünk ígéreteinkről! Em-

lékszel még, mit ígértél utoljára Istennek? Talán az Úrvacsora alkalmával tett ígéret volt az utolsó. Hogy „egész életedet az Úrnak szenteled... az Ő dicsőségére élsz.” Így volt? Isten tudja! Ő látja. Mint ahogyan látta a hegy lábánál táborozó népet is, és megrendült attól, amit látott. Leküldi hát Mózes a hegyről.

Elhalkul a zene, abbamarad a tánc, véget ér az ünneplés. Amikor Mózes meglátja őket, haragra lobban, de haragjánál is nagyobb volt a szeretete. Ő szíven hordja a nép sorsát, és kezében a megoldást. Tudja, hogy az alapján, amit a hóna alatt féltőn szorongat, elítélhető Izráel, ezért a kötélbát hirtelen összetöri, hogy ne Isten törje össze a népet.

Ám nincs harag, hiszen Ő újra felhívja emberét a hegyre.

Pedig hogy fájhatott ez a nép a megcsalt Istennek! Annak az Istennek, aki ott bolyongott, táborozott, szenvedett velük. Szenvedte hitetlenségüket... és a miénket is. Ez az Isten várja a böjtölésünket: az elcsendesedést, a Ráfigyelést, hogy egy időre elforduljunk magunktól, és Rábizzuk magunkat az igazi „Nagykövetre”, Aki értünk közbenjárt, Jézus Krisztusra. Aki annyi bitangaságot, bünt elsímított már Isten és közünk. Jézus is felment egy hegyre: a Golgotára. De Őt ott nem az Isten várta; nem az Isten közelségét élte át, hanem azt, hogy elhagyja Őt az Atya. Magára hagyta értünk! Azért, hogy mi megérkezhessünk Hozzá.

Erre a titokra hív az Úr ezekben a napokban – a Vele való találkozásra. Leülhetsz kicsit Isten mellé. Mesélj Neki magadról. Keresd Őt.

Nagy Zsuzsanna

Hajdú Zoltán Levente

Böjt

Ézsaiás 58,6-9

Jaj, Uram,
képtelen vagyok
bilincseket oldva,
zárat leverve
embertársamat
testvérként kezelve
nyitni, megnyílni,
feléjük, s feléd.

...talán, ha mégis,
kenyeret osztva,
a bujdosót
táplálva, befogadva,

de lelkemben,
nem testvér a testvér,
magamon kívül
bennem el nem fér,
s így magam maradok.

Hogy nyomoromban
végül hozzád kiáltlak,
s megváltó szavadat
testvérként visszhangozzák
majd az embertársak:
„Itt vagyok!”
Ámen

Elveszett vagyok! És akkor...?(!)

„Mert ahol sok a bölcsesség, sok a bosszúság is; és aki gyarapítja az ismeretet, gyarapítja a szenvedést is.” (Préd. 1, 18)

A Prédikátor könyvének elején a Prédikátor tapasztalatait olvashatjuk. Elmeséli, hogy mennyi jót tett, mennyivel jobb elődeinél, létrehozott, és élvezett sok földi jót, viszont belátja azt is, hogy mindennek van másik oldala. Van fáradtság a fáradozás után, és van hiábavalóság, hiába valóság. Érdekes eszmefuttatást olvashatunk az 1-2. fejezetben, mondhatni kissé fellengzős és depressziós is. Néha ilyenek a mi beszámolóink is, miközben csak modern, napi történéseinket meséljük egymásnak. Viszont a hívő ember tudja, hogy a jó Isten mindezen dolgokat felülvizsgálja, felülről vizsgálja, amint azt a Prédikátor is írja: „De beláttam, hogy Isten kezéből jön ez is.” (Préd. 2, 24 b.), tehát nincs miért aggodalmaskodnunk.

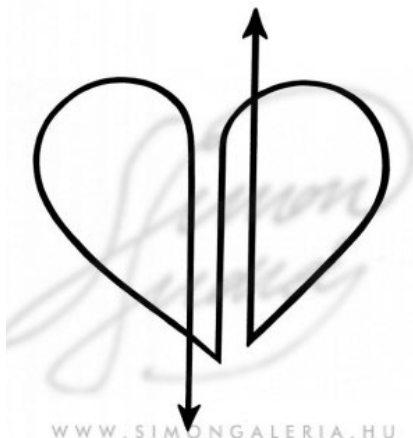
Mindezen bölcsességet árasztó bevezető után, hadd legyenek kicsit hétköznapi. Nem ilyen egyszerű ez. A Prédikátor jól megvilágítja életünk bizonyos pontjait. Ha szabad kicsit elmélkednem...

Megvilágítja fiatalságunkat, amikor mindent és mindenfélét álmodunk, tervezünk, alkotunk, és nem törődünk azzal, mi lesz holnap. Bölcsőbbnek gondoljuk magunkat sok más embertől, viszont cselekedeteink és tapasztalataink során világossá válik, hogy nem mindig minden úgy sül el, mint azt terveztük, gondoltuk, reméltük. Majd túlzásokba esünk; lelkesedünk a magas égig, kesergünk a legvégsőig, esünk a ló egyik oldalára, meg a másikra is, s ha mindezt átvészeltük, akkor jó esetben végül bölcsességre találunk, hogy mindennek megvan a maga ideje, s a jó Isten kezében vagyunk.

Viszont ez a lelki tinédzser időszak kissé megviseli az ember bensőjét. Sokszor érzi tanácstalannak, elveszettnek, magát, mindamellet, hogy tudja, hol és Ki/mi a megoldás. Az ember rettenetesen hajlamos az önsajnálatra, a bolhából elefántra, s úgy gondolja, hogy az Ő életfeladata megtalálni a tüt a szénakazalban. Melodráma, horror, thriller, fantázia, mese és még sok más műfaj keveredik az ember elméjében... Lehet mindezen műfajokat keverni, csak meg kell találni a módját. Senki sem mondta, hogy mindig könnyű emberségesnek, alázatosnak, igazságos-

nak, szerénynek, békésnek..., keresztyéninek lenni. A szeretet sokszor nagyon nehéz a számunkra, mert épp türelmetlenek, túl büszkék, önfejúek vagyunk. Teljesen elveszítjük önmagunkat..

Hadd mondjak el valamit. Az utóbbi években kicsit kavargok az én lelki világom is. Sokszor nem tudom, hogy mi a helyes magatartás, nem gondolom végig időben a dolgokat, s majd később siránkozom, hogy hujj de ostoba voltam. Hagytam/hagyom, hogy a (valójában sokszor saját magam hiúsága, butasága által kreált) gondok elvegyék a mindennapi energiámat, s olyan dolgokkal foglalkoztam/zom, melyeknek fele annyi figyelmet sem kellene szen-



Simon András grafikája

telnem. Csak sodródok a gondolat-viharokkal, egyszerűen elvesztem a realitásérzékeimet, és szenvedek olyan téveszmék képzeletbeli megvalósulásától, melyek csak végkimenetel-lehetőségként bukkannak fel a láthatáron. Ilyenkor, vagyis miután „magamhoz térek” elgondokodom, hogy milyen is voltam, amikor kicsi voltam. Sokan mondják, hogy mindig vidám voltam, mindig el tudtam magam foglalni, szerettem emberek között lenni, nem voltam sem sértődékeny, sem haragos, nem duzzogtam és sírtam, mert valami nem úgy történt, ahogy én akartam. Felnőttként az ember természetesen kicsit másként látja a dolgokat, viszont nem lenne szabad, hogy hagyjuk elveszni gyermeki önmagunkat. Valaki örül, hogy kinőtt belőle, én viszont

mindig arra gondolok, hogy akkoriban sokszor okosabban viselkedtem, mint felnőttként. Egyszerűen nem csináltam gondot abból, ami megváltoztathatatlan, nem toporzékoltam, amikor értelmes magyarázatot kaptam környezettől. Igyekeztem minél hatékonyabb lenni, korán kelni, okosan viselkedni, sok huncutságot kitalálni, hogy jól teljen a napom. A felnőttek mintha kicsit elfelejtenének saját maguknak örömet szerezni, elfelejtik, hogyan kell másokat valóban boldoggá tenni, mi az igazi, tiszta boldogság. Tisztelet a kivételnek. Viszont azt mondjuk, hogy nincs erre időnk, komoly dolgokkal kell foglalkoznunk. De mit érnek a komoly dolgok, ha azt nem örömmel visszük véghez? Értem én, hogy a munkát azért nevezik munkának, mert nem szabadidős foglalkozás, viszont ha elveszünk a sok kötelesség között és hazatérve nem mosolygunk a családtagjainkra, elvesz az élet valódi elixírje.

A Prédikátor a 2. fejezetben arról beszél, hogy mennyire értelmetlen a sok fáradozás. Okosan, vagy balgán, de végezzük dolgainkat, melynek eredményét nem vihetjük magunkkal a földön túlra. Mi van akkor, ha „nem méltó” örökösre talál a fáradozásunk eredménye? Mi van akkor, ha annak a valakinek majd nem lesz olyan kedves a hátrahagyott szerzemény, mint számunkra? Erre jön a válasz: Minden a jó Isten kezében van. Ennyi. Az Ő kezében vannak mindennapjaink, s Ő tud nekünk segíteni abban, hogy az értelmetlent értelmesebbé tegyük, hogy a türelmetlen elsajátítsa a „lassan járj, tovább érsz” tartalmát, hogy megtanuljunk a mindennapi problémákat, stresszt és aggodalmakat imává formálni, majd pedig alázatosan, hittel kérni, hogy Add Urunk, hogy megértsük, mindennek rendelt ideje van, hogy Te Ura vagy minden időnek. Add azt is Urunk, hogy életünk során legyünk jobbak, és tegyük mindig a legjobbat, mely tőlünk telik.

Ha pedig végiggondoljuk az itt leírt sorokat, senki sem elveszett, csak alkalmanként kishitű és kételkedő. Nem kérjük ugyanis a jó Istent, hogy segítsen gyengeségünkben, nem bizzuk rá a döntést, hanem mi akarunk sorsunk

urái lenni.

Nem hiábavaló az imádság, a szeretetnyilvánítás, a türelem, a jóindulat, az alázatosság..., csak emberileg néha lehetetlennek tűnő. Azonban, ha kicsit belemélyedünk a Szentírás lapjaiba, máris sokkal világosabban láthatjuk a történéseket. Most már csak azon kell dolgoznunk, finomítanunk, hogy a pillanatnyi tébolyultság idején is eszünkbe jusson, mi a megoldás, mielőtt lelkünkre, testrészeinkre, nyelvünkre települ a személyreszabott kísértés-program. Adjon a mi Mindenható Atyánk mindannyiunknak mindig egy őszinte mosolyt az arcára, buzgóságot és hitbeli békeséget, hogy több időt fordítsunk az Ő Igéjének megélésére, hirdetésére, szeretteinkre és saját épülésünkre.

Csoma Annamária

Erős vár a nyelv - Jakab István-díj

Jakab István-díj elnevezéssel Jakabné Lelkes Ilona (a Selye J. Egyetem Református Teológiai Kara valamint a Sárospataki Református Teológiai Akadémia hallgatói számára) 2015-ben alapítványt hozott létre Jakab István nyelvész emlékére, aki élete munkásságával segítette anyanyelvünk tisztaságának megőrzését és helyes használatával magyarságtudatunk erősítését, s a nagyobb nyilvánosság előtt megszólalók (pedagógusok, lelkészek, újságírók, stb.) szabatos, stílusos, egyedi nyelvhasználatát.

Az alapítvány célja, hogy évente „az Erős vár a nyelv” feliratú éremmel és díjban részesítse azokat a teológushallgatókat, akik önálló prédikációírásban és a magyar nyelv tiszta, szabatos és stílusos használatában kiemelkedően teljesítenek.

A díjazottak eredményességéről az alapítvány kuratóriuma dönt.

- 1. díj - 250 EUR
- 2. díj - 150 EUR
- 3. díj - 100 EUR

Az alapítvány kuratóriuma meghirdeti a 2016/2017-es évre vonatkozó felhívását, melyre a komáromi Selye János Egyetem Református Teológia Karának teológus szakos, illetve a Sárospataki Református Teológiai Akadémia teológus és lelkész szakos hallgatói jelentkezhetnek.

A pályázatra írott - minimum 4 A4-es oldalas - prédikáció leadásának határideje 2017. április 30. A beérkezett prédikációkat 2017. május végéig bírálja el az alapítvány kuratóriuma által megbízott szakértői bizottság, s a díjak az intézményi tanévzáró és diplomaosztó ünnepi közgyűlések keretében kerülnek átadásra.

Komárom-Sárospatak: 2017. január

Az Alapítvány Kuratóriuma

Reformáció 500 - Tanulmányi Kirándulás Wittenbergbe

A Református Tanulmányi Központ és a Szlovákiai Magyar Református Lelkészegyesület ötnapos tanulmányi kirándulást szervez **WITTENBERG-be 2017. április 24-28-án a következő programmal:**

2017.04.24. 7:00 indulás Deregnő - Miskolc - Budapest - Pozsony - Prága - Wörlitz

2017.04.25. 8:30 Reggeli, utazás Wittenberg-be - emlékhelyek látogatása

2017.04.26. 8:00 Reggeli, utazás Wartburg, Erfurt

2017.04.27. 8:00 Reggeli, utazás Eisleben, Lipcse

2017.04.28. 7:30 Reggeli, Utazás haza. Megálló Prágában

Tanulmányi kirándulásunkon Luther Márton életének fontos állomásait keressük fel. Utazás autóbusszal.

Szállás a 4*-os Wörlitzer-Hof szállodában, reggelivel és vacsorával. /www.voerlitzer-hof.de/

Részvételi díj: 310 Euró, ami az útiköltséget, szállást, reggelit és vacsorát tartalmazza.

Jelentkezni 2017. március 31-ig lehet a deregnői Lelkészi Hivatal elérhetőségein:

076 74 Drahňov - Deregnő 216

Tel: 00421-56-6395396 Mobil: 0908 035 094

E-mail: csomalaszlo@centrum.sk
vagy ladislavcsoma@gmail.com

Csoma László, lelkész

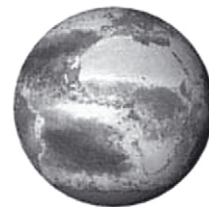
B I B L I A O L V A S Ó

v e g z é k f o n a l

1.	Sz.	1Sám 22,11-23	Mk 12,18-27
2.	V.	1Sám 23, 1-12	Mk 12,28-34
3.	H.	1Sám 23,13-28	Mk 12,35-44
4.	K.	1Sám 24	Mk 13, 1-20
5.	Sz.	1Sám 25, 1-13	Mk 13,21-37
6.	Cs.	1Sám 25,14-44	Mk 14, 1-11
7.	P.	1Sám 26, 1-12	Mk 14,12-25
8.	Sz.	1Sám 26,13-25	Mk 14,26-42
9.	V.	1Sám 27	Mk 14,43-52
10.	H.	1Sám 28, 1-6	Mk 14,53-65
11.	K.	1Sám 28, 7-25	Mk 14,66-72
12.	Sz.	1Sám 29	Mk 15, 1-19
13.	Cs.	1Sám 30, 1-15	Mk 15,20-32
14.	P.	1Sám 30,16-31	Mk 15,33-41
15.	Sz.	1Sám 31	Mk 15,42-47
16.	V.	2Sámuel 1,1-16	Mk 16, 1-8
17.	H.	2Sám 1,17-27	Mk 16, 9-20
18.	K.	2Sám 2, 1-11	Apostolok Cselekedetei 1,1-14
19.	Sz.	2Sám 2,12-32	ApCsel 1,15-26
20.	Cs.	2Sám 3, 1-21	ApCsel 2, 1-13
21.	P.	2Sám 3,22-39	ApCsel 2,14-28
22.	Sz.	2Sám 4	ApCsel 2,29-36
23.	V.	2Sám 5, 1-16	ApCsel 2,37-47
24.	H.	2Sám 5,17-25	ApCsel 3, 1-10
25.	K.	2Sám 6	ApCsel 3,11-26
26.	Sz.	2Sám 7, 1-7	ApCsel 4, 1-12
27.	Cs.	2Sám 7, 8-17	ApCsel 4,13-22
28.	P.	2Sám 7,18-29	ApCsel 4,23-37
29.	Sz.	2Sám 8	ApCsel 5, 1-11
30.	V.	2Sám 9	ApCsel 5,12-16

Á
P
R
I
L
I
S

VILÁGOLDAL



Hitről hívóknak

REFORMÁCIÓ ÉS A NŐK

MARIE DENTIÉRE (1490-1561) GENFI REFORMÁTORNŐ,
IGEHÍRDETŐ, BIBLIAKUTATÓ, KÁLVIN KORTÁRSA

A reformációnak sok arca van. Nem csak Luthert, Kálvint, Zwinglit, Knox Jánost, Melanchthon és más, nagy formátumú férfiakat adott akkor Isten a világnak, hanem nagyszerű nőket is. Olyanokat, akik szívét megragadta az evangélium, s vagy egyedül lettek a reformáció tanainak hirdetői, terjesztői, vagy reformátor férjük oldalán végezték jelentős szolgálatukat. Voltak, akik királyi trónus mellett lettek a hitújítás lelkes és kitartó támogatói. Vilniustól Varsón át Itáliáig, Spanyolországig, Angliáig akadt közöttük jó néhány figyelemre és megbecsülésre méltó asszony. A nevesíthetők közül most Istennek genfi női harcosát, Kálvin kortársát és olykor bírálóját, egy különös nőalak portréját idézzük del. Írta: Dr. Békefy Lajos

Tiszteletadás a szelíd erő asszonyainak

Nem annyira nagyasszonyok, hanem fátylák, pislákoló gyertyabelek, lámpások voltak ők, akik a helyükön voltak, a lámpatartón, s világítottak mindenkinek a házban (Mt 5,15). Akár egyedül, akár tár-



sukkal, akár uralkodói, előkelő férjük mellől vagy olykor ellenükben – de a helyükön voltak. Isten tervében, s a terjedő hitébresztés oltalmazóiként. Egyfajta szellemi-lelki anyasággal vagy éppen nagyon is harcos lelki dominaként, úrnőként. Kálvin volt az, aki kilenc évi házasság után mellőle Istenhez tért feleségét, Idelette de Bure-t így írta le: „Szelíd erő jellemezte, igazi egyéniség volt”.

Kálvin jellemzését alkalmazhatjuk másokra is. Erő, egyéniség lakozott az olykor nagyon is törékeny női testben. Mint például az olasz származású ferrarai Olympia Morata esetében, aki költőnőként, fordítóként állt a reformáció táborába, de mire Heidelbergbe eljutott, oly sok hányattatáson keresztül, ezért a tüdőbaj rövidesen, 28 éves korában végzett vele. Mások viszont többet bíró földi sátorházat kaptak, szinte elnyúlhatatlanok voltak, így hosszabb időn át és tartósabb erővel álltak helyt a reformált hitvilág tiszta evangéliumi fényének őrzésében vagy a szegények istápolásában. Teológusnőként harcolta végig földi útját mai történetünk főhősnője, **MARIE DENTIÉRE (1490-1561) genfi reformátornő, igehirdető, bibliakutató, Kálvin kortársa.**

„Hirdetni az Igét az egész világnak”

ÉLETÉRŐL. Tourniban született, Genfben halt meg. Kifejezetten református irányvételű teológusnő, író és a reformáció első női historikusa volt. Azért küzdött, hogy a nőket egyenrangú emberként, és prédikátorként ismerjék el, s emiatt igen sok baja volt. Gondolkodásával előtte járt korának. Kálvin szóba sem akart állni vele, ami persze Kálvint is jellemzi kissé, ellentmondást alig tűrő személye, kis toleranciája megnehezítette Marie életét Genfben. Ő sem volt könnyű természet, igen kritikus volt, talán még a kákán is csomót keresett. Ez a meg nem értés reakciója lehetett. Hosszabb időn át egy női Augustinus-kolostor főapácája volt a mai Belgiumban. „Csak álszentség, lelki sivárság és kényszer uralkodott ott. Menekültem innen”. Amiként

Luther, ő is kolostorral kezdte. Lutherhez vonzódott az életmód és a tanítás okán, ezért 1524-ben „kiugrott” a rendből, elment Strassburgba. Ott egy lelkésszel házasodott össze. Együtt Svájcba mentek, ahol férje református lelkészi állást kapott. De 1533-ban meghalt. Az özvegy később összeházasodott Antoine Froment lelkésszel, aki Kálvin miatt nem szolgálhatott Genfben, viszont ott élt. Farel Kálvinhoz írt róluk levelet, közölve: a férj ivásnak adta a fejét, amin „nem csodálkozom, mert Marie teljesen uralkodik fölötte”. A magánéletben erős spirituális domina maradt, uralkodói természetű, mintha az apácaélet főnöknősége folytatható lett volna a magánéletben is.

A „domina” természetű teológusnő, a női emancipáció előfutára

REFORMÁCIÓI KAPCSOLATOK. Kora jeles hitújítóival is kapcsolatban állt, így Martin Bucerrel, Farellel, Viretvel. Nem volt elég neki a lelkészfeleség szolgálati köre, önállóságra törekedett. Három terjedelmes írás maradt utána. Az egyik a „La guerre...”, 1536-ból, Háború Genf városáért és felszabadításáért. Ez hűen mutatja be és jegyzi fel az eseményeket egy genfi polgár szájába adva azokat. 1539-ből származik a „Défense pour les femmes” (Asszonyok védelmére írt írat). Valamivel később született az „Epistre tres utile...” (Nagyon hasznos levél, összefoglalva és feljegyezve egy Tourniban élő keresztyén asszony által, megküldve Navarra királynőjének, a francia király nővérének, a törökök, zsidók, hitetlenek, meg a hamis keresztyének, az újrakeresztelkedők, s a lutheránusok ellen. Ez a contre-attitűd, ez az ellenkező magatartás igazán Marie jellemzője.

TEOLÓGIAI JELLEMZŐK. A samáriai asszony (Ján 4) volt példaképe: „Volt nagyobb prédikátornő, mint a samáriai asszony? Aki bátor volt, hogy hirdesse Jézust és az Ő Igéjét? – Abból a városból pedig a samáriaiak közül sokan hittek benne az asszony szavára” – 39.v. – az egész világ előtt hitet tett mellette, miután meghallotta: Az Isten Lélek, és akik imádják őt, azoknak lélekben és igazságban kell imádniuk” – írta az Épistre tres utile-ben. Még Kálvin Genfbe érkezése előtt a klarisszák között megindult a személytől-személyig terjedő reformációs izgalom, mozgás. Utcai prédikációival is megelőzte korát. Marie Genf utcáin is prédikált arról, hogy *Isten előtt mindenki egyenlő, és miért hordanak a papok hosszú palástot?* Ez nagyon bosszantotta később Kálvint, amiről írt is Farelnek.

Első református reformátornő, emlékköve a reformáció genfi emlékművénel

Írásaival a francia nyelvű reformáció első női alkotója, védelmezője, terjesztője. Majdhogy nem feminista alaphangja van írásainak, a lázadó, kritikus nő szólal meg bennünk. A navarrai királynő gyermekeinek még héber grammatikát is összeállított. Az Isten Igéjének hirdetése elől senki nem térhet ki, sem nő, sem férfi, kivált a lutheri tanításra tekintettel, a minden hívő papi szolgálatáról szóló reformátori tanítás szellemében: „Azt, amit Isten nektek adott, és amit nekünk, asszonyoknak kijelentett, egyikünk sem rejtheti el, s nem áthatja el a földbe”. A *Querelle des femmes*-ban katalógust írt a biblia jelentős nőalakjairól, ami nőtől az első ilyen írás francia nyelvterületen. Példaképeinek Deborah, Rútót, a samáriai asszonyt és Mária Magdalénát tartotta. Minden keresztyén egyenlő az Úr előtt, s ezt kritikusan, élesen így fogalmazta meg: „Azt kérdezem tehát, hogy Jézus nem ugyanúgy halt meg a szegény tudatlanokért és együgyűekért, mint a borotváltakért, a tonzúráskokért vagy ékkövel díszített püspöksüvegekért? Avagy két evangélium lenne? Egy a férfiaknak és egy másik a nőknek? – márpedig mindnyájan egyformák vagyunk Jézus Krisztusban, benne nincs férfi és nő, szolga, sem szabad”. Ez a korát megelőző Deborah a reformátoroknál sem talált meghallgatást, de Navarra úrhölgyénél és sok későbbi protestáns nőnél igen. Valami azért történt: 1561-ben Kálvin egyik prédikációja elé, amit nyomtatva adtak ki Normandiában, ő írt előszót. Évszázadokig kellett várni,

amíg művei a 19. század második felében megjelentek. Gyakorlatilag annyi mozgásteret maradt, hogy panziót hozott létre Genfben lányok oktatására, a református oktatási ideál visszaigazolására. 2002-ben a genfi reformáció emlékművére az ő nevét is felvésték Peter Waldes, John Wycliff és Jan Hus, Bocskai, Kálvin, Farel, Knox és a többiek neve mellé. Megkésve, de nem feledkezve meg róla... Az első női református reformátornő volt ő. Méltó, hogy megemlékezzünk róla, aki a helyén volt Isten akaratából élete 71 éve alatt. Majd helyére került az emlékezetben is, a reformáció genfi emlékművénel. Ha ezt Illyés Gyula megélhette volna! Biztosan zengte volna nagy versében az ő dicséretét is. És akkor nem százötvenhárom lépett volna, hanem mondjuk százötvenháromat, Marie Dentiére tiszteletére is...



Uram, ha azt akarod, hogy éljek... REFORMÁCIÓ ÉS A NŐK (2.)

OLYMPIA (FULVIA) MORATA (1526-1555)
KÖLTŐNŐ, AZ OLASZ REFORMÁCIÓ MUNKÁLÓJA

Most Istennek egyik ferrarai „angyalával”, bizonyásgtevőjével, Luther és Kálvin Heidelbergig eljutott, de korán meghalt kortársával ismerkedünk meg. Írta: Dr. Békefy Lajos

Olasz vallási migránsként Németországban

Apja tanár volt, ő ismertette meg Kálvin tanaival. De a kis Olympia már a családi otthonban az anyatejével szívta magába a zene szeretetét és ismeretét, s művészi érzéke hamarosan fejlődésnek indult. Csodagyereknek számított. Kálvinista voltuk miatt hamar el kellett hagyniuk Ferrarat. Száműzetésben éltek 7 éven át Vicenzában és Velencében. De Franciaországi Renáta, XII. Lajos lánya rábízta Anna lánya nevelését. Később házasságot kötött Andrea Gründler filozófus-orvossal. Hamarosan mindent elveszítettek 1554-ben



kálvinista hitük miatt. Vallási migránsok lettek, akik Németországba, a reformáció földje felé vették az irányt, amiben szerepet játszott orvos férjének onnani származása is. Így kerültek kerülő utakon a reformátusság pfalzi fellegvárába, Heidelbergbe, ahol férje professzor, ő a klasszikus irodalom tanára lett, s az ókori filozófusokról tartott privátdocensként csodálatot keltő előadásokat. Egy év múlva, 29 évesen azonban a gyógyíthatatlan, viszontagságok okozta tuberkulózisban meghalt. A református Péter-templom temetőjében nyugszik, márvány emléktáblája az oldalkápolnában látható. Epitáfiumán egyebek között ezt olvashatjuk latinul: az az asszony volt, akinek lelki erejét és páratlan nyelvtudását, erkölcsösségét és kitartó igyekezetét a kegyesség gyakorlására mindig megcsodálhattuk... Idegen földön hunyt

el, de itt nyugszik mellette férje és Emilio testvére is. Férje epitáfiumából pedig azt is megtudjuk, hogy számára Olympia Minerva volt, így becázta őt, az istennő után, aki az ókori pogány hitvilágban a bölcsesség és az államvezetés megjelenítője volt. Nem véletlenül kapta ezt a becázó megnevezést: a hit dolgaiban férjét is a lelki sötétségből és tudatlanságból a mennyei dolgok ismeretére vezette el.

Exodus az Antikrisztus udvarából

Vicenzában kifejezetten anti-katolikus. Zwingli, Melanchthon és Erasmus műveiről recenziókat terjeszt. *Kálvin Institutio-ját felveszi tantervébe* – de eltávolítják az oktatásból. Ferrara hercegnője, Renée támogatja, ám katolikus férje miatt erről leáll. Itáliában nőtt a vallási intolerancia a protestánsokkal szemben. Egyre inkább a vallási iratok felé fordult figyelme, s nem a műzsákra figyelt. Valósággal örült annak, hogy a ferrarai udvart elhagyhatta, mert – írja egyik levelében – „ha ott maradok, üdvösségemért nem tehettem volna szinte semmit, nem lett volna módom a két testamentum iratait olvasni és megismerni”. Valóságos exodusnak, bibliai értelemben vett kivonulásnak érezte, amikor Isten őt az egyiptomi húsosfazék mellől, a hercegi udvarból kivezette, „ahol az Antikrisztus olyan erősen dolgozott”. Megrendítette őt a kegyes protestáns laikus prédikátor, *Fanino* halála, akit az inkvizíció evangéliumi hitéért előbb börtönbe vetett, majd mivel nem adta fel protestáns Krisztus-hitét, 1550-ben halálra ítélték, megölték, holttestét elégették és a Pó folyóba szórták hamvait. Férjével együtt meggyőződéses protestánsok lettek és maradtak. Ezért is kellett kezükbe venni a vándorbotot.

Minden ország lehet a hazánk, ha nem követelik meg tőlünk a római ritust

Amikor férjének professzori állást kínálnak Linzben, Olympia ezt írja: „Tudnotok kell, hogy Krisztus ügye mellett állunk teljes szívvel, s ezt nem áruljuk el semmiért.”. Első futása, menekülése pénz, ruha nélkül, alsóneműben és meztláb történt férjével. A megalázó megpróbáltatásban már ezt mondta: Nincs tovább, feladom. Majd mégis ezzel folytatta: „Uram, ha azt akarod, hogy éljek, végy engem angyalaid védő szárnyaira, s ők emeljenek fel, mert nem bírom tovább”. – És lett tovább. Valakitől kapott egy inget. Olympia alamizsnáért könyörgött, maláriát kapott. De elvergődtek Heidelbergig.

Előtte azonban volt egy kitérőjük németföldön: Augsburg, Würzburg és férje szülővárosa, Schweinfurt. Itáliai szülővárosára visszatekintve azt a földi paradicsomhoz hasonlította, mindannak ellenére, amit az emberek a város gyönyörű fekvése közben kegyetlenkedésekkel egymásnak ártottak. Útközben Augsburgban hatalmas könyvtárra talál a Hörmann-házban, ami nagy örömmel tölti el. Izgatott lendülettel tanulmányozta a reformátorok iratait. De a könyvtári nyugalom csak rövid ideig tartott. Tovább kellett menniük megélhetési okokból. Schweinfurt nyugtalan városa következett, ahol a vallásháborúk miatt állandó csapatátvonulások voltak. 1554 június 12-ről 13-ra a frankok megszállták, felgyújtották a várost, újra, másodszor is menekülniük kellett – az életükért. A nürnbergi püspök katonáinak barbársága elől „meztelen lábbal, kibontott hajjal, szakadozott ruhában” menekültek el.

Luther Katekizmusát fordította végnapjaiig

Verseiben, leveleiben az új korszakról írt, a reformációról. A hagyományos női szerep is módosult nála, cérnák, kötötűk, kosarak és mosóteknők helyett a Parnassusra és Istenhez indult. Fantasztikus levelezése volt, olyan grafomán, a levelezés megszállottja volt, mint Kálvin. Sok levelezőpartnerének ír hasonlót: *Döntsétek el, mi a jobb, emberek haragját vagy Isten haragját vonni magatokra.*

Jóllehet Kálvin befolyása alatt élt édesapja, ő ennek ellenére Lu-

ther Nagy Katekizmusának olasz fordításán fáradozott. Végül is protestálás volt az élete ebben is. *Öt éven át zsoldárokat fordított olaszra. A protestáns hit propagátora, szellemi misszionáriusnője lett ezzel is.* A protestáns laikus prédikátor, Fanino Fanini megmentéséért minden tőle telhetőt megtett, de eredménytelenül. Ez a kudarc is hozzájárul az emigrációhoz, de még valamihez: ekkor győződik meg arról, hogy „Rómában valóban az Antikrisztus ül a pápai trónon”.

Ez a ragyogó tehetség nagy istenbizalommal élt. Levelezett német, svájci prédikátorokkal, Flacius Illyricusszal, Dalmácia és a horvátok reformátorával is. Szinte kortalan protestáns nő, ha tovább él, ő lett volna Németország első egyetemi professzornője Heidelbergben. Életét nem tudta könyvek nélkül elképzelni. Kora könyves és bibliás Olympiája, protestáns Minervája volt. Feleség, de nem anya – gyermekei a versei voltak. Levelezéséből kitűnik, többen a legédeesebb tanárnőnek, drága Kerubimnak, angyalnak nevezték. Nem véletlenül: evangéliumi hite, érzékeny, költői lelkülete, művészi érzéke és férfiakat csodálatra készítő műveltsége földön járó, mégis légies lényé formálták őt a viharos 16. század békeszigetén, a református Heidelbergben. Ennyit legalább nekünk is illik tudni róla. Nehézségek, összeomlások között Istenhez bízó hite szép imádságát vessük a szívünkbe: „Uram, ha azt akarod, hogy éljek, végy engem angyalaid védő szárnyaira, s ők emeljének fel, mert nem bírom tovább. Amen”



Bibliaolvasó Nap – Rozsnyó, 2017. január 31.

A Rozsnyói Református Egyházközség Alapiskolájának épületében (Rozsnyó, Úrhajósok u.2.) 2017.január 31-én rendeztük meg a Magyar Református Egyház Oktatási Irodája által előirányzott Bibliaolvasó napot.

A gyermekek a tanítási órák kezdetén (8:00) az iskola éttermében gyűltek össze, ahol mindenki egy bibliai igét húzott. A személyre szabott igéket Szanyi Nóra pedagógus készítette el. (A Magyar Bibliatársulat 1975. évi újfordítású Bibliája) Az étteremben Dr. Buza Zsolt, iskolalelkész, felolvasta az első bibliai szöveget (2Krn 35), ami alapjául szolgált az egész napos bibliatanulmányozáshoz, majd az előirányzott szöveget (Körlevél a „Bibliaolvasó Nap” résztvevőihez) is felolvastuk a gyermekek előtt. A Bibliaolvasó Napon 122 növendék és 15 pedagógus vett részt.

A Bibliaolvasó nap 8:00 – 12:30-ig tartott. Az első részében a gyermekek és a pedagógusok feladata volt a bibliai szövegek elolvasása. A következő beosztás szerint:

1. osztály: IVMóz 19, Jel 10.; **2. osztály:** IV Móz 20, Jel 9.; **3. osztály:** IVMóz 21, Jel 11.; **4. osztály:** IVMóz 22, Jel 12.; **5. osztály:** IVMóz 23, Jel 13.; **6. osztály:** IVMóz 24, Jel 14.; **8. osztály:** IVMóz 25,27; Jel 15.; **9. osztály:** IVMóz 26, Jel 16-17.

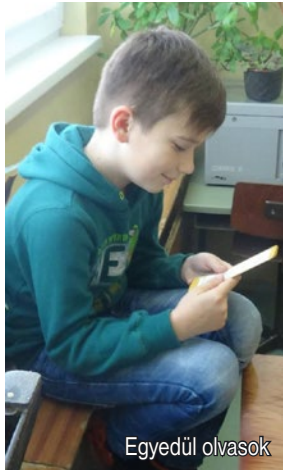
Minden évfolyam feladata volt figyelmesen elolvasni a kijelölt biblia szövegeket. Meg kellett jegyezniük a bibliai személyeket, a bibliai helyeket, a bibliai eseményeket. Ez az első két oktatási órán történt. A gyermekeknek és pedagógusaiknak 90 perc állt rendelkezésükre, hogy felolvassák, értelmezzék és elsajátítsák az anyagokat.

Ezután az évfolyamok alapján csapatokat szerveztük a

következő csapatnevekkel:

1. Sylvester János; 2. Komjáti Benedek; 3. Egri Lukács; 4. Heltai Gáspár; 5. Komáromi Csipkés György; 6. Báthory László; 7. Péchy Simon; 8. Székács József; 9. Bálint szerzetes; 10. Kardos János.

A csapatokban minden évfolyam képviseltette magát, így egymásra voltak utalva a feladatok elvégzésében. Egyenértékűvé váltak. Ezután minden csapatot 10 feladat várt, aminek a végén egy tesztlapot kellett kitölteni. Volt olyan feladat, ahol csak olvasni kellett (Általános tudnivalók a Bibliáról, Általános tudnivalók Károli Gáspárról, Reményik Sándor: A fordító című verse, Gárdonyi Géza: Írás a Bibliába az Újszövetség könyve elé című verse.) Berendeztünk egy bibliatermet, ahol elhelyeztünk különféle Bibliákat, amelyek közül a reggel kapott igét le kellett írni a római katolikus növendékeknek a Káldy György féle fordítás alapján, az ágostai hitvallású és a református növendékeknek Károli Gáspár fordítása alapján, valamint az igét valamelyik világnyelven (angol vagy német) is ki kellett keresni a Bibliában.



Egyedül olvasok

A zsoltárok tekintetében (112., 113. zsoltárok) az volt a feladatuk, hogy a versekre szabdaltszókat rakják sorba, olvassák el, és a megadott verset közösen rajzolják le.

A felolvasott bibliai szövegekből kiválasztottunk több részletet, az ő feladatuk volt, hogy az adott bibliai tanácsokat melyik közegben (család, iskola, személyes élet) tudják hasznosítani.



Bibliatanulmányozás

A pedagógusok feladat pedig az volt, hogy bizonyos bibliai szöveget ábrázoljanak, amiket a gyermekek olvastak. Activity formájában ki kellett ábrázolniuk a napba öltözött asszonyt, a nyitott könyvet, Bálám szamarát.

A gyermekek kreativitására is figyeltünk. Négy soros verset kellett írniuk Bálám szamarának a megszólalásáról, amit Bálám és a szamar szemszögéből is meg kellett fogalmazniuk.

Az utolsó állomáson pedig az írottak, olvasottak alapján ki kellett tölteniük egy tesztlapot. Pihenőképpen a gyermekek bizonyosságteteleket olvastak a Rozsnyói Református Egyházközség Presbitereinek tollából, akik arra adtak választ, hogy miért olvassák naponként a Szentírást.

Az alkalom eredményhirdetéssel ért véget, ahol mindenkinek az ajándéka a reggel húzott ige volt, valamint csapatonként egy édességsomag.

A Bibliaolvasó nap nagy hatással volt gyermekeinkre. Reméljük, hogy hagyományt teremtünk ezzel a jó kezdeménnyel. Legyen Istené a dicsőség érte!

Dr. Buza Zsolt, iskolalelkész

Testvéreként együtt

2017. január 22-én az újlóti református templom harangjai ökumenikus istentiszteletre hívogatta a híveket.

Sándor Veronika református lelkész szeretettel köszöntötte a szlovák katolikus híveket, hálát adva az Úrnak, hogy Krisztus vére testvérré köt minket össze.

Szállt ajkunkról az ének: „*Itt van Isten köztünk.*”

Az imádságot követően alkalmunkon **Pavol Klapica** plébános úr hirdette Isten Igéjét szlovák nyelven a kijelölt Ige, 2Kor 5 alapján; csakúgy, ahogyan két nyelven a lelkész is. Tanúbizonyosságot tettünk Krisztusról, szelíden intve a testvéreket, hogy Jézus tanítványai egységben, szeretetben, békességben éljenek. Megbízásunk, hogy továbbadjuk az örömhír üzenetét és hirdessük a megbékélés evangéliumát.

Miután együtt, mindenki a saját anyanyelvén megvallotta az Úrtól tanult imádságot, a gyülekezet mindkét nyelven az ároni áldás szavaival fogadta az áldást.

Végül szolgálatra a református gyü-

lekezet **Remény Énekkara** volt szólítva. Szívünkben hálaadással szállt ajkunkról az ének: „Tudd, van egy gyertya”; „Hálát adok, Uram”; ugyanakkor a testvériség nevében énekarunk szlovák nyelven is énekelt. A gyülekezet



örömmel fogadta, hogy **Tóth Sofia**, gyülekezetünk egyik gyermeke szólóban is énekelt.

Ökumenikus istentiszteletünk záró énekeként az „Isten szívén megpihenve” c. dicséretünket énekeltük el közö-

sen.

Végezetül közös alkalmunk szeretetvendégséggel zárult, amiért ezúton is köszönetet mondunk **Papp Sándor** gondnok úrnak.

Isten áldása legyen a szolgálattevő-

kön, az ige hirdetőin és az énekkar tagjain. Legyen áldott Isten, amiért ismételtén megmutatta, miként lehet egységben testvéreként együtt szolgálni.

*Sándor Veronika,
fotó: Mente Róbert*

Sikeresen szerepelt a Kincső a keleti végeken

Nagyszerű élménnyel lettek gazdagabbak azok a nézők, akik láthatták a Kincső néptáncgyűttes műsorát Bodrogközben és Ung-vidéken. Zselíz és környéke néptáncait, népviseletét hitelesen jelenítették meg, s külön meg kell említeni, hogy itt nem egy felnőtt együttesről van szó, hanem alapiskolás gyerekekről, akiknek iskolai feladatuk mellett többlet feladatot vállalnak, de pótolhatatlan ajándékot is jelent tájegységük hagyományainak magas szintű ápolása. A Kincső néptáncsoport eredményesen képviselte Felvidéket a „Felszállott a páva” című televíziós műsorban is. Két nap alatt 5

helyen láthatta őket a közönség, s reméljük, hogy ebben az évben viszont-

láthatjuk őket a keleti végeken.

Csoma L



Bodrogszerdahely

A Bodrogszerdahelyi Leányegyházközség gondnoka, Székely Árpád, életkorára és meggyengült egészségi állapotára hivatkozva, lemondott tisztségéről. Megbízatását 1972 óta Istenbe vetett hitéből, egyháza iránti szeretetéből eredően odaadással, hűséggel és

becsülettel végezte. A lelkipásztor a presbitérium és a gyülekezet nevében mondott köszönetet a gondnok-pénztárnoknak az egyházközségben végzett tevékenységéért. Megjegyezte, hogy jó volt együttműködni a gondnokkal, aki a gyülekezet lelki és anyagi

érdekeit, fejlődését mindenképp előt szorgalmazta, támogatta és segítette.

Gondnoksága alatt harangot öntettünk a meglévő mellé. A földgázt bevezettük a templomba és a gyülekezeti terembe. Mindkét épület tetőfedő anyagát lecseréltük, majd teljes mértékben felújítottuk az épületek külső vakolatát. Egyéb környezetszépítő munkálatok mellett a templomba vezető járdát betonkockákkal burkolattuk.

A lelkipásztor köszöntőjét követően a gyülekezet a 134. zsoltár 3. versét elénekelve kérte Istenünk áldását a 44. éven át, tisztségét hűséggel betöltő gondnok életére.

S.T.



„Hinnen, itt vagyok Uram!”



Ezzel a címmel közöl cikket az *Izrael Heute* című folyóirat a zenészlegenda, Leonard Cohen, életéről. Utolsó albumának egyik dalát idézik, melynek címe: „Itt vagyok, itt vagyok, készen vagyok Uram!” Amint a zeneszerző elmondta gyerekkorában, a montreali zsinagógában ezekkel a szavakkal imádkozott. A Biblia tanúságtétele szerint Ábrahám, Izsák, Jákób, Mózes, Sámuel és Éli ezekkel az egyszerű szavakkal állt Isten elé. A zsidó énekes és dalszerző számára ezek a szava a mélyen átélt hitvallás szavai voltak. Élete folyamán folyamatosan Isten igazságát kereste, amint arról legismertebb művének a „Halleluja” (*Dicsérvétek az Urat!*) című dalnak utolsó versszaka szól: „*Ami a legjobb azt adtam magamból. Tudom ez nem volt sok. Ha minden elúszott is, zeném Isten előtt állva éneklek Halleluja.*”

Leonard Cohen Kanadában, Montrealban született 1934-ben, szülei litván bevándorlók voltak. Édesanyja, Mása egy neves rabbi leánya volt, aki fiát korán bevezette a zene világába, amikor megtanította zongorázni és klarinéton játszani. Cohent szülei és nagyszülei mellé temették. Több bibliai témát feldolgozó dalt írt. Hét évvel ezelőtt Tel Avivban adott koncertet, s a mintegy 50000 fős közönséget az Ároni áldás szavaival áldotta meg az akkor 75 éves művész. „*Áldjon meg téged az Úr, és őrizzen meg téged! Ragyogtassa rád arcát az Úr, és könyörüljön rajtad! Fordítsa feléd arcát az Úr, és adjon neked békességet!*”

Az *Izrael Heute* nyomán CsL

Házi gondozói képzés

Véget ért a SZRKE Diakóniai Központjának házi gondozói képzése. Az 5 hetes ápolói képzésen – köszönhetően a svájci székhelyű HEKS alapítvány támogatásának – már nemcsak Szlovákián belül, de a határon túli kárpátaljai testvéreink is részt tudtak venni.

A Diakóniai központ a Kárpátaljai Református Egyházkerület kérésére, hogy képzést biztosított a saját Egyházunk tagjaival együtt az Ukrajnában élő testvéreink számára, akik ezáltal szakképzett otthoni betegellátást tudnak nyújtani a rászoruló betegeknek, időseknek.



A képzés és a vizsga is Királyhelmecen a DK irodájában zajlott 14 kárpátaljai és 12 környékbeli szlovákiai résztvevővel, akik február 4-én sikeres záróvizsgát tettek. Ugyanezen a napon került sor az oklevelek ünnepélyes átadására, ahol

Ft. Fazekas László, a SZRKE püspök, Ft. Zán Fábán Sándor, a Kárpátaljai Református Egyházkerület püspöke, valamint az eperjesi Vav intézet igazgatója Ing. Jaroslav Vybostek gratulációk kíséretében átnyújtották az okleveleket. A meghívottok között volt még Nt. Géresi Róbert püspökhelyettes, Nt. Kendi Csaba, a Zempléni Egyházmege esperese, továbbá MUDr. Czókoly Béla a SENIORMED



idősotthon igazgatója is, aki lehetővé tette, hogy az oktatás gyakorlati részében is tapasztalatot szerezhessenek a tanfolyam résztvevői.

Az ünnepélyes esemény után Tt. Haris Szilárd, diakóniai lelkész, bemutatta a DK megalakulásának 10 éves évfordulója alkalmából újonnan kiadott emlékkönyvet, melynek címe „Jutalmam, hogy tehetem”. A könyv bemutatja a Diakónia központ elmúlt 10 év munkásságának gyümölcsét, programjait, hitvallását, a múltat és a jelent.

Lőrinc Ildikó

Bibliaiskola – Református Tanulmányi Központ, Deregnő

„Készítsetek egyenes utat a kietlenben Istenünknek!” Ézsaiás 40,3

Ézsaiás jelmondatával kezdődött meg a reformáció évében a bibliaiskolai rendezvénysorozat, amely elsősorban a hitbeli megerősödést, tudás gyarapítását tartja szem előtt.

A 2017. február 18-i alkalmat talán így lehetne jellemezni:



a megelevenedett egyháztörténet. A 10.00-ra érkezett résztvevők Ft. Csoma László előadásában hallgathatták meg, hogy

az Úr mi mindenre kiterjedően készítette elő a reformációt. Megint csak bebizonyosodott, hogy a bizonytalan múltra nem lehet jövőt építeni. Református emberként nem „engedhetjük” meg magunknak, hogy ne ismerjük, miért, hogyan jött létre a reformáció, hogy miért vált elengedhetetlenül szükségessé a reformáció megvalósulása. A középkor politikai, egyházi és történelmi megmozdulásairól hallhattunk, amelyek a korábbi századok erőszakkal vagy ügyeskedéssel kialakult, egyre élethetlenebb és tarthatatlanabb helyzetének lecsapódásaként vezettek ahhoz a lassú, ám visszafordíthatatlan változáshoz, amely egyúttal a lelki, hitbeli épülést is szolgálta.

Úgy hiszem, mindnyájan, akik részt vettünk ezen az áldott találkozáson, felismertük, hogy az Istentől való igazság az egyetlen járható út.

„A múlt (...) szerves és elválaszthatatlan része a jelennek, mint ahogyan a jelen sem egyéb, mint a jövő kezdete.” (Wass Albert)

Györky Szilvia

Tornalján ülésezett a Lelkészegyesület elnöksége

Lassan hagyománnyá válik, hogy Tornalján tartja elnökségi üléseit a Szlovákiai Magyar Református Lelkészek Egyesülete. Az évi első tanácskozás is itt került sorra 2017. február 13-án, amikor is öt egyházmegye képviselői előtt az egyesület elnöke beszámolt a 2016-os év eseményeiről. A pozsonyi és komáromi egyházmegyékben tett látogatások hoz-



zájárultak a taglétszám növeléséhez. Egyesületünk képviselői – Szaszák Malvina és Édes Árpád – részt vettek az Európai Lelkészegyesületek konferenciáján a németországi Bad Urachban. (Tudósítás olvasható lapunk előző dupla számában!) A 2017-es év a Reformáció 500 jegyében telik, s ehhez egyesületünk Wittenbergbe szervez tanulmányi kirándulást 2017. április 24-28-án. Az egyesület elnöke beszámolt a lejáró választási megbízatásról és javasolta, hogy a

tisztújító közgyűlést Berekfürdőn tartsuk, ahol az egyesület tagsága szinte teljes létszámban jelen lesz. Az előterjesztések alapján a következő elnökségi határozatok születtek:

A Szlovákiai Magyar Református Lelkészek Egyesülete személyenként 30 Eurós támogatást nyújt azoknak a lelkészeknek és hitvesüknek, akik részt vesznek a Wittenbergi tanulmányi kiránduláson. Feltétel, hogy a lelkész tagja legyen az Egyesület Segélyalapjának.

Az Szlovákiai Magyar Református Lelkészek Egyesülete a 2017. május 9-12-én sorra kerülő országos lelkésztovább-



képző alkalmán tartja tisztújító közgyűlését, melyre ezúton is hív minden egyesületi tagot.

A jó hangulatú tanácskozás ebéddel ért véget, melyért köszönet illeti Nt. Fazekas Ágnes elnökségi tagot és nővérét.

Csoma L, egyesületi elnök

200 éve született Arany János



(Nagyszalonta (Románia), 1817. március 2. – Budapest, 1882. október 22.)

A legnagyobb magyar balladaköltő avagy a *szalontai nótárius* szegény refor-

mátus családba született, idős szülők gyermekeként. Arany György és Megyeri Sára korábban 8 gyermeküket elveszítették tüdőbaj következtében, egyetlen nővére él még, s már ő is asszony, amikor Arany János megszületik. Fiatal korától fogva élénken érdeklődik az irodalom iránt, sokat olvas, tanul, és 14 évesen segédtanítói állást vállal, hogy idős szüleit támogassa. 1833-ban felvételt nyer a debreceni kollégiumba, ahol megismerkedik egy színésztársulattal, s beáll vándorszínésznek.

Hazatértekor, idős szüleit nagybetegen találja, ezért segédtanítóként és másodjegyzőként dolgozik Nagyszalontán. Itt házasodik meg, a felesége Ercsey Julianna, két gyermekük születik, Julianna és László. Nyelveket tanul, és a nagy klasszikusokat eredeti nyelven, angolul, németül, franciául, latinul és görögül olvassa.

A korabeli magyar nyelv legnagyobb is-

merőjének tartják, műveiben mintegy hatvanezer egyedi szót használ, amivel messze kiemelkedik költőtársai közül.

Irodalmi pályafutása *Az elveszett alkotmány* című satirikus eposszal kezdődik, 1845-ben. Ismertté azonban az egy évvel később írt elbeszélő költeménye, a *Toldi* tette. Az 1848-49-es szabadságharcban és forradalomban nemzetőrként vett részt, s a Szemere Bertalan által vezetett belügyminisztériumban fogalmazóként dolgozott. Petőfi Sándorhoz szoros barátság fűzte, aki a *nép költőjének* nevezte őt. Barátságuk nyomán született meg Petőfi Sándor: *Arany Lacinak* című költeménye, mely egyaránt szól a gyermeknek és apjának. Arany Jánost mélyen megviselte barátja elvesztése. Nagykőrösön vállalt a bukást követően tanári állást a református gimnáziumban, 1851-1860 között.

Ezután a Kisfaludy Társaság igazgatójának választotta, és Pestre költözött. Ekkor már Petőfi utóadaként a nemzet költőjének tartották. Az irodalmi élet formálásában jelentős szerepet játszott két, általa szervezett folyóirat, a *Szépirodalmi Figyelő* (1860-62) és a *Koszorú* (1863-65), amelyekben rendszeresen beszámol a Magyar Tudományos Akadémia rendezvényeiről. Műfordítóként is

jeleskedett, s az ő nevéhez fűződik az a kezdeményezés, melynek nyomán Shakespeare (19 kötetben), Gogol és Molière művei magyar nyelvű fordításban jelentek meg, sok más jelentős fordítás mellett.

Költői munkássága mellett figyelmet érdemel, hogy Arany János levelezéseket folytatott, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárájaként a Meteorológiai és Földmágnességi Intézet és a Vegyészeti Laboratórium létrehozásának érdekében, továbbá a budapesti Lánchíd vízmércéje 0 pontjának meghatározása, a méter-rendszer magyarországi bevezetése, a Bolyai-hagyaték megszerzése és kiadása, a Vénusz-bolygó átmeneti megfigyelése, meteorokövek bemutatása és Balassa János Sebészeti atlaszának kiadása ügyében is.

Deák Ferencsel rokonszenveve, ellenzi a magyarság mellőzését az ipari forradalomban, ezért amikor 1857-ben, Ferenc József és Erzsébet királyné látogatásakor, a Budapesti Hírlap főszerkesztője felkérte egy köszöntő beszéd megírására, Arany visszautasítja a felkérést. Később azonban megírja *A walesi bárdok* című költeményét, amelyben Edward angol király elindult leigázott tartományai látogatására – nyilvánvaló volt, hogy Ferenc Józsefet Edward király alakjában

formázza meg. A cenzúráról tartva, nem saját versként, hanem „angol” ballada fordításként jelentette meg a művet.

Mindeközben sokat betegeskedett, epebajjal küszködött, kiújult fiatalkori tüdőbaja, emiatt nehezen lélegzett, valamint fejfájás és erősödő rövidlátás keserítette meg az életét. Ugyanakkor tovább folytatta költői munkásságát, irodalmi elemzéseit, ám lánya 1865-ben bekövetkezett halála olyan mélyen megrendítette, hogy egy évtizeden keresztül elhallgat benne a költő.

Ferenc Józseftől munkásságáért több

kitüntetést is kapott, amelyeket vissza akart utasítani. Miután ezt a körülmények nem tették lehetővé, tiltakozását azzal fejezte ki, hogy a kitüntetéseket fiókjában bontatlanul hagyta.

1877 után, miután lemondott titkári tiszteről, visszatér költészetéhez, s 1879-ben elkészül *Toldi szerelme* című elbeszélése 12 énekben. Hatalmas népszerűségének bizonyítéka, hogy a mű első kiadása két hónap alatt elfogyott. Meggyengült egészségi állapota ellenére, befejezte Shakespeare Hamletjének és János királyának, ill. Arisztopha-

nész összes művének fordítását.

1882. október 15-én, a Petőfi-szobor avatásán megfázott, majd tüdőgyulladásban október 22-én meghalt.

Jelentős művei:

Toldi, Toldi estéje, Buda halála, Nagyidai cigányok, Bolond Istók, Toldi szerelme, Rab gólya, Letésem a lantot, Családi kör, A walesi bárdok, Ágnes asszony, Szondi két apródja, Tetemre hívás, Tengerihántás, Hídatavás, Vörös rébék.

Györky Szilvia

Jutalmam, hogy tehetem

Ünnepi kiadvány a Diakóniai Központ fennállásának 10 éves évfordulója alkalmából



A Diakóniai Központ megalapításának 10. Évfordulója alkalmából „Jutalmam, hogy tehetem” címmel egy ünnepi kiadványt készített. A kötet címe a Philadelphia egyetemes diakonisszák jelmondata volt, de a könyv készítői is magukénak érzik, hiszen azt vallják, hogy már az is az Isten kegyelme, hogy szeretettel szolgálhatunk egymásnak.

A kötet elején bemutatkozik a Szlovákiai Református Keresztény Egyház, melynek a Diakóniai Központ, a szeretetszolgálati munka segítése és irányítása céljából

létrehozott intézménye. A szerkesztő interjúkat készített az Egyház jelenlegi és korábbi vezetőivel, a Központ korábbi igazgatóival, munkatársaival és önkénteseivel, akik hitet tettek a diakóniai szolgálat végzése mellett, mind gyülekezeti, mint intézményes szinten. A továbbiakban a kiadvány a Diakóniai Központ főbb programjait mutatja be aszerint, hogy az adott program indulásakor ki volt az igazgató. Ily módon egyszerre vált láthatóvá a programok indulásának időrendje, de ugyanakkor az az ív is, ami a diakóniai munka fejlődését jelenti az Egyházban, és egyszersmind a Központ tevékenységének egyre színesebbé, sokrétűbbé válását. A kötet igyekszik arcokat tenni a programok mellé, így mutatva rá, hogy egy jó ügy elindításához, akár egyetlen ember elhivatottsága és kezdeményezőkézsége is elegendő lehet.

A kiadvány ismerteti a Diakóniai Központ kiterjedt kapcsolathálózatát, amely nélkül egyetlen ilyen típusú szolgálat sem tudna működni. Röviden jellemzi a partnerszervezetekkel való együttműködését, melyek ékesen bizonyítják, hogy a közös hit és akarat képes legyőzni a nyelvi korlátokat is.

A Központ szolgálatának szélesebb körű megismertetését szolgálja, hogy a kötet a magyar szöveg mellett szlovák, angol és német összefoglaló is tartalmaz. A könyvet illusztráló számos fotó alatt is négy nyelvű képaláírással találkozhat az Olvasó.

A könyv szerkesztője köszönetet mond mindazoknak, akik idejüket nem sajnálva rendelkezésre álltak az interjú elkészítésekor. A kiadvány nem jöhetett volna létre a Vámbéry Polgári Társulás és a Liliium Aurum Kiadó pályázatírói és kötetgondozói segítségével, akikért Központ külön hálafejezi ki.

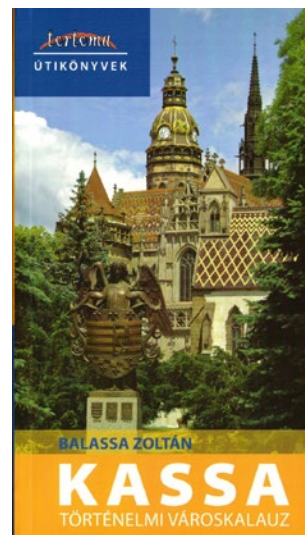
A Központ célja a könyv kiadásával semmiképpen nem a dicsekvés, sokkal inkább a számba vétele mindannak a dolognak, amit az Isten az Ő nagy kegyelméből az elmúlt időszakban elvégezni engedett. Reménység szerint, hogy könyv olvasása lapozgatása mások számára is inspirációt és indítást nyújt, hogy szeretetszolgálatot végezzenek felebarátjuk felé, akár azáltal is, hogy a Központ munkáját segítik: cselekedettel, híradással, imádsággal.

Haris Szilárd, szerkesztő

Több mint útikalauz

Gondolatok Balassa Zoltán: Kassa című könyvéről

Sokan leírták, hogy hiánypótló kiadvány, amire nagy szükség volt már. Miután elolvastam örömmel nyugtáztam, hogy nemcsak megmutat utcákat, műemlékeket, hanem alaposan ismerteti Kassa város történelmi múltját. Már ezzel is valami olyat tesz, ami végre mentes az 1918-at követő szláv legenda-gyártástól. Másrészt a város általános történelmi ismertetése mellett a történelmi városrész utcáinak, épületeinek története is ismertté lesz az olvasó számára. Csak az elismerés hangján szólhatunk a szerzőről, Balassa Zoltánról, aki a városba látogató turisták és minden olvasó számára olyan ismeretanyagot jelentetett meg, amely híven tükrözi a város történelmi múltját és jelen helyzetét is.



CSL

A LÓNYAY GÁBOR POLGÁRI TÁRSULÁS 2016

A 2016-os évben a Lónyay Gábor Polgári Társulás számára felajánlott 2%-os adórészből 8.685,52 Eurót utalt át az adóhivatal. Lapzártáig a következő gyülekezetek küldték el igazolt nyomtatványaikat, s kapták meg a nekik járó támogatást:

- | | | |
|---------------|-----------------|--------------|
| 1. Bacska | 8. Deáki | 15. Sacca |
| 2. Párkány | 9. Barsbaracska | 16. Nagyida |
| 3. Bajánháza | 10. Felsőlánc | 17. Jablonca |
| 4. Vajkóc | 11. Tornagörgő | 18. Zsarnó |
| 5. Vaján | 12. Abara | 19. Deregnyő |
| 6. Sóksselőce | 13. Iske | |
| 7. Nagybalog | 14. Zemplén | |

A Lónyay Gábor Polgári Társulás ebben az évben kész fogadni az adófelajánlásokat a megszokott feltételek teljesítésével.

Csoma László, Igazgató

Izrael – Ország? Nemzet? Gyülekezet?

Isteni beavatkozás

Az Izrael területén élő zsidók létszáma 1948-ban 600 000 volt. Ebből mintegy 30.000-en kaptak katonai kiképzést. Legtöbben a II. világháború idején a brit hadseregben szolgáltak, s egyenruhájukon „Palesztina” jelzést viseltek. A néhány száz arab önkéntes, akik szintén a brit hadseregben szolgáltak, a következő indoklással utasította el a jelzés viselését: „Mi nem palesztinaiak vagyunk, hanem arabok!” Mások a félkatonai szervezetek tagjaiként tettek szert katonai tapasztalatokra. Mindezen körülmények, és az alacsony létszám ellenére, az inkább rosszul, mint jól felszerelt harcosok négy arab hadsereget győztek le. Az angolok által kiképzett és vezetett erős Jordán hadsereg mellett megjelentek az arab szabadcsapatok is. Fel kell tennünk a kérdést: Az zsidó közösség csak saját erejének köszönheti a győzelmet?

Majd húsz évvel később, 1967-ben a hatnapos háborúban Izrael visszafoglalta azokat a területeket, amelyek Isten ígérete alapján az ó-korban tulajdona volt. A Sinai-félsziget mellett, amelyet később visszaadott Egyiptomnak, Izraeli fennhatóság alá került Kelet-Jeruzsálem, Júdea és Samária, valamint a Golan-fennsík. Az 1967-es események, kiváltképp Kelet-Jeruzsálem elfoglalása kapcsán jó visszaemlékezni az 50 évvel korábban történetekre. Itt a 3. Mózes 25-ben leírt megszentelt 50. évre kell gondolnunk, amikor a föld visszakerül jogos tulajdonosához.

Az I. világháború idején a törökök a németek szövetségesei voltak. A Sinai félszigetet a britek 1917-ben már

elfoglalták, de a palesztinai előrenyomulásuk elakadt. A jól megerősített Gáza elleni támadások eredménytelenek maradtak, s nagy veszteséget jelentettek. Ekkor a brit expedíciós csapat élére Edmund Allenby tábornokot nevezték ki. David Lloyd-George azt üzentte az új parancsnoknak, hogy „Jeruzsálem kedves karácsonyi ajándék lehetne.” Jeruzsálem kapuja Beerscheba volt, de ennek a városnak is erős védelme volt. Allenby seregének kémfőnöke Richard Meinertzhagen őrnagy volt (világszeretelmű ornitológus), aki elhitette a török-német helyőrséggel, hogy a következő nagy támadás Gáza ellen készül. A város elfoglalását az ausztrál könnyűlovasság 800 emberére bízták. A lehetetlennek tűnő küldetés sikerrel járt, mindössze 35 főt veszítettek. December elején megkezdődött a brit előrenyomulás Jeruzsálem felé.

December 7-én brit repülőgépekről röplapokat szórtak a városra. Ezen megadásra szólították fel a védőket. Az arab nyelvű röplapokon „Allenby” aláírása volt, amelyet az arab lakosság Al-Nebbi-ként értelmezett, ami arabul a Próféta-t jelent. Két nappal később a brit csapatok puska-lövés nélkül vonultak be Jeruzsálembe, s így véget ért a 400 éves mohamedán-török uralom. Allenby december 11-én vonult be Jeruzsálembe, s ez a nap abban az évben a Hanuka ünnep első napja volt. Amikor a Jaffa kapuhoz közeledett leszállt a lováról és gyalog ment be a kapun. Keresztyén hívőként nem akarta a Messiást utánozni – amint később elmondta. Annak a repülőegységnek, amely Jeru-

zsálem fölött repült, jelmondata: Kiterjesztem szárnyaimat és megtartom ígéretemet! Azon a héten az anglikán templomokban az Ézsaiás 31. részét olvasták, ahol ez az igeszakasz is található: „Mint repeső madársegreg, úgy oltalmazza a Seregek Ura Jeruzsálemet: oltalmazza és megmenti, megvédi és megtartja.”

Ötven évvel később, a hatnapos háború harmadik napján Jeruzsálem város ismét visszakerült jogos tulajdonosához. Az első háborús napon, kora reggel, Levi Eshkol miniszterelnök az ENSZ útján értesítette a Kelet-Jeruzsálemet, Júdeát és Samáriát illegálisan megszálló Husszein jordán királyt arról, hogy Izrael mindaddig nem harcol Jordánia ellen, amíg az békés magatartást tanúsít Izraellel szemben. A lejátszódott eseményekre, mint a Mindenható beavatkozására tekinthetünk, hisz ismét az engesztelés 50. éve volt, azt követően, hogy Isten egy keresztyén tábornokot választott ki arra, hogy Jeruzsálemet felszabadítsa a mohamedán uralom alól. Jordánia nem vette figyelembe az üzenetet, s megtámadta Izraelt, aminek az eredménye Kelet-Jeruzsálem, Júdea és Samária elfoglalása lett. Isten és választott népe kapcsolatáról még sok mindent el lehet mondani. Nem múlik el nap, hogy a média ne próbálna meg negatív megvilágításba állítani Izraelt. De a keresztyén ember számára a Szentírás szava a hiteles üzenet. A Jézusban hívó ignorálhatja Isten szavát, miszerint a Megváltó a zsidó népből származik?

*Dov Chaikin, Israel Heute
Ford. Csoma László*

A Kárpát-medence Reformátussága

Ökumenikus megemlékezés Árpádházi Szent Margitról Splitben

2017. január 18-án 18 órai kezdettel immáron 3. alkalommal emlékezett meg magyar nyelven is IV. Béla király leányáról a Splitben élő magyar közösség a spliti Szent Dujmó székesegyházban. A katolikus misével egybekötött alkalmon mintegy 40 fő vett részt,

horvát és magyar nyelvű gyülekezeti valamint magyar kisebbségi tagok.

A misét ez évben is Tomislav Čubelić plébános úr tartotta, aki a Luk. 9, 24. versét választotta alapigeként: „Mert aki meg akarja tartani a maga életét, elveszíti azt, aki pedig elve-

szíti az életét énértem, az megtartja azt.” A plébános úr elmondta, hogy a szentektől példát véve ügyelnünk kell magaviseletünkre, hogy az ne öncélú legyen, hanem másokért való, másokon segítő. Értünk bárki imádkozhat, de senki más nem imádkozhat, és dol-

gozhat helyettünk. Nem csak az fontos, hogy mit hagyunk magunk után, hanem, hogy miként éljük mindennapjainkat. Margit hátrahagyta gazdagságát, és életét Istennek szentelte. Példát véve Margit cselekedeteiről és életviteléről, igyekezzünk Krisztust követve szeretetben élni és az Úrnak szolgálni.

A mise után Režić Annamária rövid áhítatba foglalva emlékezett meg Árpádházi Szent Margitról magyar nyelven, melyet horvát nyelvre is lefordított Tripolski Anikó, a magyarok dalmáciai képviselője, így a horvát résztvevők az alkalom végén átvehették a fordítást. Istennek legyen hála, hogy ismét együtt lehettünk nyelvtől és vallástól függetlenül, egy közösségben elsősorban az Ige, valamint történelmi hagyományaink fényében. Az ünnepi alkalmon részt vett Ivo Staničić, Magyarország spliti tiszteletbeli konzulja is.

Az alábbiakban a megemlékezés magyar szövege olvasható:

Kegyelem Néktek és békesség, Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól!

Sok szeretettel köszöntöm mindannyitokat ismét itt a Szent Dujmó székesegyházban. Már 3. alkalommal emlékezhetünk meg magyar nyelven Szent Margitról, IV. Béla király dalmáciában született leányáról ebben a közösségben. Margitot halála óta szentként tisztelték, sírjához zarándoklatok indultak. Budapesten, a Margitszigeten, ahol a királylány síremléke található évente szintén megemlékeznek róla. Az alábbiakban Erdő Péter, esztergomi érsek Budapesten elmondott gondolatait is részben tolmácsolom.

Ebben a téli hidegben mindannyian érezhetjük, hogy ide eljönni ma este, áldozatot jelent a részünkről. Azonban épp ez az áldozatvállalás lehet a lényege ennek az összejövételnek, mert áldozatot mindig azért hozunk, akit vagy amit szeretünk, aki vagy ami fontos számunkra. Árpádházi Szent Margitot a szülei már születése előtt Istennek ajánlották, hogy a tatár pusztításától megszabaduljon az ország. Ő ebben a szeretetben és hitben nevelkedett, és munkálkodott, s ez a szeretet vezette rövid életén keresztül.

Gyermekként adták kolostorba, de később fejedelmi kéri voltak. Ekkor már Ő maga újította meg a szerzetesi

elkötelezettségét. Ő maga. Nem mások ösztönzésére, hanem mert valóban úgy érezte, hogy az Úrnak kell szolgálnia. Életének történetében olyan eseményeket olvasunk, melyek ijesztőek és idegenek a mai ember számára. Azt írják le ezek a régi elbeszélések, hogy milyen fizikai fájdalmakat okozott magának, és milyen nehézségeket viselt el, hogy engesztelést nyerjen az emberek számára Isten előtt. Számunkra ez a fogalomvilág és életvitel távolinak tűnik, melyben ezek a leírások keletkeztek és történtek. Épp ezért méltán kérdezhetjük magunktól, hogy hogyan és miben követhetjük az Ő példáját? Miért is aktuális önfeláldozó életének példája?

Margit hite, keresztyénsége **radikális** volt. Amikor a radikalizmusról,



fundamentalizmusról, terrorizmusról és az egyház mindezekre való válaszáról van szó, akkor valóban el kell gondolkodnia a ma emberének. Gyakran szokás a szélsőséget és a radikalizmust szembeállítani a mérsékelt vallásossággal. Azonban: mikor tekinthető a vallás követője mérsékeltnek a külvilág szempontjából? A közvélemény kutatások szerint: mérsékelt hívő az, aki a vallását nem igazán gyakorolja. Ebben az értelemben pedig akkor nekünk épphogy nem mérsékeltnek, hanem radikálisnak kell lennünk.

Az alázatosságot, hitet és Isten iránti engedelmisséget is lehet radikálisan gyakorolni úgy, hogy az keresztyéni legyen. A radikalizmust azonban manapság az erőszakkal, kényszerrel és más meghasonló türelmetlen módszerekkel egyesítik, mely a keresztyén vallásban épphogy az ellenkezőjét kellene, hogy jelentse. Azt a radikális hit-

beli magaviseletet kellene jelentenie, melyet Margit is képviselt. Ő ugyanis Isten szeretetében volt radikális. Ez a szeretet pedig megfelel a 2 főparancsot egyikének: „Szeresd az Urat a Te Istenedet teljes szívedből, erődből és lelkedből”. Ez pedig radikális és elszánt, őszinte szeretetre szólít. Ez kellene, hogy meghatározza hitünket, keresztyén küldetésünket és mindennapi életünket.

A keresztyén radikalizmusból pedig, ha valóban az Isten iránti teljes elkötelezettségen alapul, akkor a többi ember szeretete is következik, azaz a „Szeresd felebarátodat, mint magadat” – ez a 2. nagy parancsot. A keresztyén embertársi szeretet nem méreget, nem csak a feleslegből ad, hanem odaadja azt, amitől ő is gazdagabb lesz. Az együttérzést, a testvéri szeretetet, a bajban segítséget és a nehéz időkben emberséget, reményt.

Margit a szegényekben és a betegekben Krisztust látta, ezért áldozta fel életét nekik. Ha pedig ebből a szempontból közelítjük meg, akkor élete kicsit sem hiábavaló. Viszont Ő nem csak egyes emberekért, hanem egy teljes nemzetért imádkozott. 1943-ban, amikor szentté avatták már javában folyt a II. világháború. Margit alakja az Istenbe vetett bizalmat példázta, s azt, hogyan legyünk felelősséggel a másik ember iránt. Ez a magaviselet Isten és embertárs iránti türelmet, megbocsátást, önzetlenséget és végtelen szeretetet akar jelenteni, mely nem csak abban az időben, hanem napjainkban is elengedhetetlen, ha felelősséggel, tiszta lelkiismerettel akarunk élni. Nem a fegyverek és pillanatnyi felháborodásunk erejével, hanem az imádság és kegyelem lehetőségével. Higgyük el végre, hogy van értelme, ereje és eredménye imádságunknak és Istenbe vetett bizalmunknak.

Kérünk Urunk, segíts meg bennünket, hogy napról napra jobb, alázatosabb és kegyelemben gazdagabb emberek lehessünk, elfogadva és teljesítve nemzetünk, hitünk, saját magunk és szeretteink felé irányuló küldetésünket. Add, kérünk, hogy mindezt lelki békességben és szeretetben tudjuk megélni, átadni. Kérünk, adj erőt és lelkületet a mindennapokban, Margit példájához hasonlóan. Ámen.

Csoma Annamária

Nem vagy egyedül!

Péterben még ma, több évvel később is hullámokat kelt a múltban megélt csalódás. Sokak számára ismerős eset az övé, eltávolították a munkahelyéről, a vezetés megvonta tőle a bizalmát és valaki másnak játszották át a helyét. Ő pedig hirtelen, egyik napról a másikra az utcán találta magát. Nagy volt a csalódása, mert úgy érezte, lelkiismeretes, megbízható és pontos munkájával mindent megtett azért, hogy elnyerje munkaadói megbecsülését. Ezért sokáig képtelen volt gyógyult lélekkel túllépni a helyzeten, jövőt tervezni. Úgy érezte, nem ezt érdemelte, de nem volt mit tenni. Még nagyon sokáig csak sodródott, képtelen volt újra megkapaszkodni, új alapokra helyezni az életét.

Pétert, kirúgása után egy-két héttel meghívták egy szakmai tanácskozásra. Nem nagy kedvvel, amolyan világkerülő tekintettel ment el az alkalomra. Még le sem tette a kabátját, máris valaki gúnyosan a szemébe nevetett, és persze ő sem maradt adós a cikornyás válasszal. A legtöbb tekintetből az érdektelenség sugárzott, a jól vagy alig palástolt „úgy kell neki, megérdemli” kárörömök. Aztán a szünetben, a tömegben megélt sajnó egyedüllétében, egyszer csak odalépett hozzá valaki, egy kolléga, akivel amúgy éppen csak köszönni szoktak, ha nagy ritkán összefutottak. Ő volt az, aki együttérzően azt mondta, tudja hogy most nagyon nehéz. Ez az egy ember, de még inkább a gesztus, az egyszem segíteni akaró biztatás, ma is sokszor eszembe jut, mondja Péter. Aki azóta, a saját esetéből tanulva, igyekszik észrevenni és kiak-

názni az együttérzés lehetőségeit. Hogy a környezetében ne járjon úgy más is, mint ő. Ne maradjon egyedül, egyetlen biztató szóval vagy éppen anélkül, amikor nagyon fáj. Mert elsősegélyként, gyógyítólag hat az odafordulás, amikor valaki bajban van, gyász, betegség, munkahelyi vagy családi gondok szorítják a lelkét. Nagyon fontos éreztetni ilyenkor: nem vagy egyedül! De az együttérző számára is önbizalomjavító, építő hatású lehet annak megtapasztalása, hogy ő is tud segíteni, ő is képes tenni valakiért. Mert vannak helyzetek, amikor a jó szó, egy kedves gesztus vagy mosoly megfizethetetlen emberi értékek annak, aki reménytelenül sodródik élete megáradt folyóján, a túlélést jelentő jégtábla-darabba kapaszkodva.

Péter azóta új útra lépett, bár a fájó múltbéli emlék időnként még felsejlik benne, de ma már egészséges lélekkel él és dolgozik új munkahelyén. Sőt, úgy érzi, ebben az új nekifutásban szakmailag eddig soha nem látott magaslatra ért, ahol élvezzi környezete megbecsülését és bizalmát. Azt mondja, mindeközben fontos nem elfelejteni honnan jössz, mert a mélységekben sokat tanulhat az ember, nem csak a környezetről, de talán legfőképpen önmagáról. Nem is annyira büszkeséget, mint inkább hálát érez, ha arra gondol, hogy sikerült a nulláról újra felépítse magát, amit sokan észrevettek és értékelnék is. Közben pedig igyekszik meglátni azokat, akiknek éppen az kell, hogy valaki pár biztató szóval segítsen egyensúlyt teremteni, kisimitani a lélek ráncait.

Fábián Tibor

Reformáció 500 játék

Kedves Testvérek!

Nagy örömmel írom, hogy úgy tűnik, az egyházzenei játékon Isten áldása van. Az 1. forduló kérdéseire 36 helyes megfejtés érkezett. A sorsolásra 2017. február 17-én került sor. A Borsányi Márton Péter orgona- és csembaloművész által kisorsolt 3 nyertes: **Csizmadia Lilla Kinga** (Alistál), **Illés Éva** (Örös), **László Lenke és Árpád** (Alistál). A nyerteseknek ezúton is gratulálunk. Nyereményüket, Losonczi Léna: Zsoltár minden időben című verseskötetét postán küldjük el. A sorsolásról és a művestről, aki a nyerteseket kisorsolta, bővebb információt találnak a www.reformata.sk honlapon.

A januári kérdések helyes megfejtései: 1. Luther Márton, 2. Clément Marot, 3. Huldrych Zwingli, 4. Szenczi Molnár Albert (esetleg Christoph Raabe) 5. 220. dicséret, 6. c., 7. Johann Crüger

Az egyházzenei játék márciusi, 3. fordulójának kérdései:

1. Igaz-e, hogy Kálvin János törölte el Genfben a római katolikus misét?

2. Zwingli alemann nyelven szerezte a maga lelki énekeit. Milyen nyelven írt Luther, és milyenen Kálvin?

3. Igaz-e, hogy a 368. dicséret szerzője, Szegedi Kis István (1505-1572) a magyar reformáció első nemzedékének külföldön is ismert és elismert teológusa volt? Szegedi Kis 8 évig tanult külföldön, Bécsben, Krakkóban és Wittenbergen, ahol 1543-ban teológiai doktori oklevelet kap. Ettől kezdve az élete

csaknem 20 éven keresztül folytonos hányattatás - volt, hogy elűzték, sőt be is börtönözték. Több, mint 12 helyen szolgált. Csanádról a kapitány félholtra verten kergette el és az akkor nagy értéket képviselő 200 könyvétől is megfosztotta. Kálmáncsai szolgálata idején egy félreértett prédikációja miatt egy hiúságában megsértett asszony hamis vádjára a törökök 2 évig tartó fogságra hurcolták. Innen tetemes váltságdíj árán 1563-ban szabadul. Ráckevére kerül, hol püspökként már nyugodtabb körülmények között munkálkodik élete végéig.

4. Ki az a magyar prédikátor, nyomdász, akinek nyomtatott énekeskönyve 1560-61-ben jelenik meg „A keresztyéni gyülekezetben való isteni dicséretek” címmel?

5. A három nagy reformátor közül ki az, aki soha nem volt szerzetes, ezért a középkori latin egyház liturgia gyakorlatát kevésbé ismerte?

6. Ki az a híres énekmondó, haditudósító, akinek Dávidról és Góliátról írt énekének dallama kedves gyülekező-énekünk dallamává lett?

7. Melyik az a Luther nevéhez fűződő énekünk, amelyik a „Da pacem Domine” antifóna alapján, a török veszedelem hatására keletkezett? Az okot az adta, hogy az a II. Szolimán török szultán, akit mi Mohács óta jól ismerünk, 1529-re elérte Bécs falát és ezzel Európa is rádöbbsen a fenyegető veszélyre.

**A helyes megfejtéseket
április 10-ig várjuk az
egyhazzeneijatek@reformata.sk címre.
Sok sikert minden játszani szerető
kedves Testvérnek!**

Továbbtanulási lehetőségek a SJE Református Teológiai Karán - 2017/2018

Selye János Egyetem Református Teológiai Kar
Bratislavská cesta 3322, Komárno, 945 01,
tel.: 035/3260633, 035/3260656 e-mail: so.rtf@uj.sj, www.uj.sj

A felvételi jelentkezési lap beadásának határideje:

2017. március 31. – nappali tagozat (Bc. képzésre)
2017. június 30. – nappali tagozat (Mgr.) valamint nappali és levelező tagozat (PhD képzés)

A felvételi vizsgák időpontja:

2017. július 7. – nappali tagozatra (Bc. képzésre)
2017. július 7. – nappali tagozatra (Mgr. képzés)
2017. augusztus 21 - nappali és levelező tagozatra (PhD képzés)

Nyílt napok: 2017. február 14

Akkreditált tanulmányi program:

	TM	T	R	PP
<i>Bakalár képzés</i>				
– missziológia, diakónia és szociális gondoskodás	N	Bc.	3	40
<i>Magiszteri képzés</i>				
– missziológia, diakónia és szociális gondoskodás	N	Mgr.	2	20
<i>Összevont magiszteri képzés</i>				
– református teológia	N	Mgr.	5	15
<i>Doktoranduszi képzés</i>				
– teológia	N, L	PhD.	3/4	4/45

A felvétel feltételei:

A 131/2002 főiskoláról szóló törvény és ennek módosításai, valamint a kar belső előírásai értelmében a felvétel feltételei a következők:

- érettségivel sikeresen befejezett középiskolai tanulmányok,
- kitöltött és határidőn belül leadott jelentkezési lap főiskolai tanulmányokra,
- a felvételi vizsga sikeres teljesítése.

A kar kéri az egészségi alkalmasságról szóló orvosi igazolást a felsőoktatásban való képzéshez és az adott tanulmányi programban való későbbi elhelyezkedéshez.

A külföldi hallgatók felvételének feltétele megegyezik a Szlovák Köztársaság állampolgárainak felvételi feltételeivel. A külföldi középfokú végzettséget honosítani kell a Szlovák Köztársaságban, s ezeket az iratokat határidőn belül leadni a tanulmányi osztályon.

A képzésre való felvételnél figyelembe vették a középiskolai tanulmányi előmenetel, az érettségi eredménye, és a szak olimpiáizsain tanulmányi versenyein elért eredmények.

Felvételi vizsga a bakalár (Bc.) képzésre – Missziológia, diakónia, szociális gondoskodás:

A felvételi vizsga tartalma:

- szóbeli beszélgetés alkalmasság-felmérése céljából

A végleges kiértékelésbe beszámítódnak az érettségi és az adott év bizonyítványának előmeneteli érdemjegyei.

A felvételi vizsga kiértékelése:

A szóbeli vizsga teljesítménye vizsgáztató testület által pontozódik és értékelődik ki. Az eredmények vezetve vannak a felvételi vizsga protokoll lapjain. A felvételtől/nem felvételtől szóló döntés hozzáférhető az egyetem internetes oldalán.

Felvételi vizsga a magiszteri (Mgr.) képzésre – Missziológia, diakónia, szociális gondoskodás:

A felvételi vizsga tartalma:

- szóbeli beszélgetés alkalmasság-felmérése céljából

A felvételi vizsga kiértékelése:

A szóbeli vizsga teljesítménye vizsgáztató testület által pontozódik és értékelődik ki. Az eredmények vezetve vannak a felvételi vizsga protokoll lapjain. A felvételtől/nem felvételtől szóló döntés hozzáférhető az egyetem internetes oldalán.

Felvételi vizsga az osztatlan magiszteri (Mgr.) képzésre – Református teológia:

A felvételi vizsga tartalma:

- írásbeli teszt az általános középiskolai tudásból, a Szentírás ismeretéből, egyháztörténetből és idegen nyelvből,
- szóbeli beszélgetés alkalmasság-felmérése céljából, idegen nyelv és egyházi ének tárgyismerete.

A végleges kiértékelésbe beszámítódnak az érettségi és az adott év bizonyítványának előmeneteli érdemjegyei.

A felvételi vizsga kiértékelése:

Az írásbeli vizsga és a szóbeli vizsga teljesítménye is a vizsgáztató testület által pontozódik és értékelődik ki. Az eredmények vezetve vannak a felvételi vizsga protokoll lapjain. A felvételtől/nem felvételtől szóló döntés hozzáférhető az egyetem internetes oldalán.

Felvételi vizsga a doktori (PhD.) képzésre:

A felvételi vizsga tartalma:

- szóbeli beszélgetés alkalmasság-felmérése céljából

A felvételi vizsga kiértékelése:

A szóbeli vizsga teljesítménye vizsgáztató testület által pontozódik és értékelődik ki. Az eredmények vezetve vannak a felvételi vizsga protokoll lapjain. A felvételtől/nem felvételtől szóló döntés hozzáférhető az egyetem internetes oldalán.

Általános tények a felvételi eljárásról:

A felsőoktatási intézménybe való jelentkezési lapnak tartalmaznia kell, vagy csatolni kell hozzá a következőket:

- az egészségi alkalmasságról szóló orvosi igazolást a felsőoktatásban való képzéshez és az adott tanulmányi programban való későbbi elhelyezkedéshez (orvosi igazolást),
- életrajz,
- akik az abszolutórium után lelkeszi szolgálatba kívánnak lépni: lelkeszi ajánlás, presbitériumi ajánlás (külföldiek esetében püspöki ajánlás), konfirmációi emléklap,
- abban az esetben, ha a középiskolai tanulmányi eredményekről szóló igazolást nem az illetékes középiskola állította ki, vagy hitelesítette, úgy a jelentkezési laphoz csatolni kell ezek hitelesített másolatait,
- illetékes hivatal által hitelesített fénymásolat a végzős évről és az érettségi bizonyítványról; azon hallgatók, akik a 2016/2017-es évben érettségiznek ezen bizonyítványok fénymásolatait legkésőbb a felvételi napján adhatják le.
- **A doktori programra jelentkezők esetében csatolni kell még:** publikációs jegyzék, az egyetemi diploma hitelesített másolata, igazolás az egyetemi tanulmányok súlyozott tanulmányi átlagáról (nem lehet több, mint 1,5), a választott téma indoklása írásban max: 3 oldal terjedelemben.

A kar a jelentkezés lapok beadásának határideje után legkésőbb 30 napon belül írásban igazolja a tanulmányi programra való jelentkezést, s ugyanakkor a jelentkezőnek részleges információt ad a felvételi vizsga menetéről és tartalmáról. Szükség esetén meghatározza a jelentkező számára hiánypótlásra rendelkezésre álló határidőt.

Rövidítések jelentése:

TM – tanulmányok módja, T – akadémiai rang, Bc. – "bakalár" akadémiai rang, Mgr. – "magister" akadémiai rang, PhD. – "philosophiae doctor" akadémiai rang, R – a tanulmányok időtartama években, PP – tervezett felvételi szám az adott tanulmányi programra, N – nappali tagozatos képzés, L – levelező tagozatos képzés.

Az igazi böjt

Kedves Olvasóink!

Véget ért a farsang, és elkezdődik a meglehetősen hosszú böjti időszak. Ez alatt kell felkészülnünk a húsvétra, és nem mellesleg, közelebb kerülünk az Istenhez. A böjt a lemondás, az Istenre figyelés időszaka. Ahogy a karácsonyt megelőzi az advent, úgy előzi meg a húsvétot a böjt időszaka. Az emberek elképzelésében él egy elképzelés a böjtről. Valahogy úgy képzelik el, hogy nem szabad húst ennünk, és akkor már böjtölünk. Jézus idejében komoly szabályai voltak a böjtnak. Zsák ruhát öltöttek, hamut szórtak a fejükre, nem ettek, nem ittak a böjtölő emberek. De ezek csak külsőségek, bár tudjuk, hogy az emberek számára sokszor ezek a fontosak. Az igazi böjt teljesen máshogy néz ki. Lehet, hogy már hallottatok is róla, lehet, hogy tanultatok is, de mindenképpen jó egy kicsit átgondolni.

Az igazi böjt az, amikor önmagunkat háttérbe szorítva másokra figyelünk, Istenhez kerülünk közel, a másik ember hasznára vagyunk. Nagyszerű módon írja le ezt Ézsaiás próféta: „Nekem az olyan böjt tetszik, amikor leoldod a jogtalanul fölrakott bilincseket, kibontod a járom köteleit, szabadon bocsátod az elnyomottakat, és összerögz minden jármot! Oszd meg kenyeredet az éhezővel, vidd be házádba a szegény hajléktalant, ha meztelen embert látsz, ruházd fel, és ne zárkózz el testvéred elől! Akkor eljön világosságod, mint a hajnalhasadás, és hamar beheged a sebed. Igazságod jár előtted, és az ÚR dicsősége lesz mögötted. Ha segítségül hívod az URat, ő válaszol, ha kiáltasz, ezt mondja: Itt vagyok! Ha majd senkire sem raksz jármot, nem mutogatsz ujjal, és nem beszélsz álnokul, ha falatodat megosztod az éhezővel, és jól tartod a nincstelen, akkor fölragyog a sötétben világosságod, és homályod olyan lesz, mint a déli napfény. Az ÚR vezet majd szüntelen; kopár földön is jól tart téged, és csontjaidat megerősíti.” Ézsaiás 58.

Adni kell, odafigyelni mások bajaira, segíteni a rászorulókon. Ezt azonban csak akkor tudjuk tiszta szívvel tenni, ha saját életünket is meg-



tisztítjuk. Meg kell szabadulnunk minden haragtól, gyűlölettel. Ha bánt valami, azt tisztázni kell, meg kell tisztítani a szívünket. Ugyanis haraggal a szívünkben nem tudunk igazán jót tenni másokkal. Nem tudunk segítségére lenni a környezetünknek.

A böjt első lépése tehát az legyen számotokra, hogy megbocsájtjátok mások bűneit, hibáit, hogy bocsánatot kértek, ha ti követtetek el valami rosszat mások ellen. Ha ez megvan, tovább lehet lépni, és meg lehet tenni, amit az Isten vár. Enni adni az éhezőnek, inni a szomjazónak, mindenkit úgy segíteni, ahogy az neki a legjobb.

Kérjétek az Istent, hogy ez sikerüljön!

Imádság: Kérünk Urunk, adj megtisztulást, hogy igazi böjtot tudjunk tartani. Olyat, amilyenre te tanítasz, és mely hozzád visz közelebb. Krisztusért kérünk, Ámne.

Aranymondás: „Te pedig, ha böjtölsz, kend meg a fejedet, és mosd meg az arcodat, hogy böjtölésedet ne az emberek lássák, hanem Atyád, aki rejte van; a te Atyád pedig, aki látja, ami titokban történik, megjutalmaz téged.” Máté 6:17-18

Kraus Viktor

BEIRATKOZÁS - Vajáni Magyar Tanítási Nyelvű Református Egyházi Alapiskola

„Ne félj, mert én veled vagyok, ne csüggedj, mert én vagyok Istened! Megerősítek, meg is segítek, sőt győzelmes jobboldal támogatlak.” (Ézs 41, 10)

Tisztelt Szülők!

A 21. század tudásalapú társadalom. Az emberi történelem folyamán a megszerzett tudás még soha nem képviselt akkora értéket, mint napjainkban. Mindezek mellett a világ minden szempontból sokat követel az embertől. Éppen ezért iskolánk célja, hogy mind tudásban, mind hitükben megerősödött gyermekeket neveljen.

Iskolánk azzal a bizalommal fordul önökhöz, hogy gyermekeiket a **Vajáni Magyar Tanítási Nyelvű Református Egyházi Alapiskolába** íratják be.

Hisszük, hogy iskolánk pedagógusai és lelkészei azok, akik a szükséges ismeretekkel felvértezik gyermekeiket, hogy elkövetkező tanulmányaikhoz és életükhöz megfelelő szellemi lelki tudást szerezzenek.

A beiratás minden évfolyamban 2017. április 6-án történik 9 órai kezdettel!

Magyar Tanítási Nyelvű Református Egyházi Alapiskola
Elektrárrenská 50 Vojany – Vaján
Tel: 056/ 63 95 225
<https://czsvojanj.edupage.org/>

IFI Rejtvény

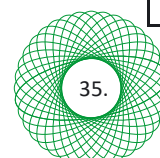
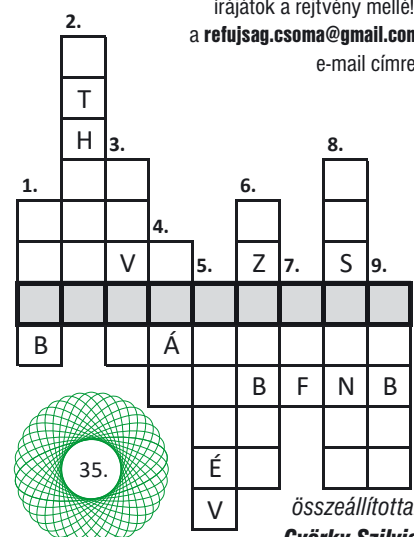
Fejtsük meg együtt!

Ez alkalommal, a bibliai hónapok és napok neveivel találjuk meg rejtvényünk megfejtését.

1. Ebben a hónapban hagyta el Izrael népe Egyiptomot (2Mózes 13:4)
2. Salamon királyhoz ebben a hónapban gyűltek a férfiak ünnepre (1Királyok 8:2)
3. A harmadik hónap (Eszter 8:9)
4. A tizenkettedik hónap (Eszter 3:7)
5. Nehémiás ebben a hónapban tartózkodott Susán várában (Nehémiás 1:1)
6. Ezen a napon tép egy kalászt Jézus (Márk ev. 2:23)
7. Ebben a hónapban épült meg az Úr háza (1Királyok 6:1)
8. Ezen a napon megyünk templomba, a hét utolsó napja
9. Ebben a hónapban szólította meg az Úr Zakariást (Zakariás 1:7)

A rejtvény megfejtését a Szerkesztőség címére lehet beküldeni, 2017. április 15-ig.

postai úton - Református Újság Szerkesztősége,
Hlavná 216., Drahňov 076 74
vagy e-mail-ben (fotó mellékletként, a neveteket
írjátok a rejtvény mellé!)
a refujasg.csoma@gmail.com
e-mail címre.



összeállította:
Györky Szilvia

REFORMÁTUS

Újság

Gyülekezeti tájékoztató

Kiadja a Lónyay Gábor Polgári Társulás

Terjeszti a Deregyő-i Református Keresztyén Gyülekezet

Szerkesztőség:

főszerkesztő - Csoma László,
felelős szerkesztő - Györky Szilvia

Szerkesztők: Csoma Annamária, Kraus Viktor
kárpátmedencei tudósítónk: Fábián Tibor,
Szenn Péter

Nyomja: Györky Marián - MS PRINT

Szerkesztőség címe:

076 74 Drahňov-Deregyő 216,
Tel.: 056/639 53 96, Mobil: 0908 035 094,
E-mail: ladislavcsoma@gmail.com
vagy csomalaszlo@centrum.sk